

Atypisk beskæftigelse

—

Atypisk beskæftigelse, holdninger og motiver,
blandt IDAs medlemmer

Februar 2017

Atypisk beskæftigelse

Resume

Analysen viser, at det typiske blandt IDAs medlemmer stadig er én fast fuldtidsansættelse som lønmodtager (knap 83%), men at der er nogle medlemmer der har anden beskæftigelse. Således er det ca. 10 pct. der er lønmodtagere, men ikke i en fast fuldtidsansættelse og knap 7 pct. er selvstændige eller honorararbejdere.

Videre gælder det, på tværs af medlemmernes primære tilknytning til arbejdsmarkedet, at 16 pct. kombinerer deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet med anden lønnet beskæftigelse, og dermed kan betegnes som "kombinatører". Omfanget af kombinatører er hermed det samme i denne analyse som det AE har fundet i deres registeranalyse "*Atypisk beskæftigelse*" udarbejdet for IDA januar 2017. Kombinatørerne er langt overvejende (88 pct.) "frivillige" i den forstand at det er "*sådan de vil indrette deres arbejdsliv*" og den mest udtalte motivation for at kombinere er, at de kan "*løse interessante opgaver*". Kombinatørerne er typisk ganske tilfredse med deres arbejdsliv og oplever ikke mere usikkerhed fx i relation til ledighed end de øvrige lønmodtagere. Typisk fylder den supplerende beskæftigelse ikke ret meget i kombinatørernes samlede økonomi, og for lønmodtagerne der kombinerer, fylder honorarerne (der er det hyppigste måde at supplere på) i gennemsnit ca. 3 pct. af årsindtægten.

Gruppen af ufrivillige kombinatører (2 pct. af alle kombinatører) udgør samlet ca. 0,3 pct. af medlemmerne. De peger ofte på, at de mangler indkomst fra deres primære beskæftigelse og at de ikke kan finde et almindeligt fuldtidsjob, som forhold med stor betydning for at de er kombinatører.

Medlemmerne har meget begrænsede erfaringer med de digitale platforme, og typisk er det under 2 pct. der kender de platforme der er spurgt til i analysen. Dette begrænsede kendskab skinner også igennem i medlemmernes vurdering af muligheder og trusler fra disse, som mange (65 pct.) ikke kan vurdere.

På baggrund af analysens konklusioner vil IDA

- Udvikle, videreudvikle og målrette samt markedsføre ydelser og tilbud til medlemmer, som er interesserede i at være selvbeskæftigede, og påtager sig "atypiske beskæftigelsesformer", f.eks. som selvstændige, honorarmodtagere, iværksættere, platformsarbejde, freelancere eller kombinatører, der både har f.eks. fastansættelse og anden indtægt. Dermed sikre, at medlemmerne understøttes og hjælpes bedst muligt i en tid, hvor arbejdsmarkedet ser ud til at være under forandring.
- Afsøge muligheder og modeller der kan understøtte de medlemmer der ønsker at kombinere deres nuværende beskæftigelse med anden (atypisk) beskæftigelse.
- Afsøge relevante nationale og udenlandske tiltag, erfaringer og "best-practices".
- Arbejde for sociale sikringssystemer som i højere grad end i dag gør det muligt at sikre sig økonomisk og socialt i forbindelse med atypisk beskæftigelse og som kombinatør – herunder især dagpengesystemet.
- Arbejde for internationale rammebetingelser der sikrer arbejdsmiljø, fair fordeling af værdiskabelse, skattebetaling, personlig integritet og transparens i forhold til "rating-systemer" osv.
- Løbende følge udviklingen i medlemmernes beskæftigelsesformer og præferencer i forhold hertil.

Indhold

Atypisk beskæftigelse.....	2
Resume	2
På baggrund af analysens konklusioner vil IDA.....	2
1. Atypisk beskæftigelse	4
1. Den typiske tilknytning til arbejdsmarkedet.....	5
2. Kombinatørerne	9
3. Erfaring med digitale platforme	18

1. Atypisk beskæftigelse

IDA har løbende opmærksomhed på udviklingen på medlemmernes arbejdsmarked og de tendenser der viser sig på dette.

I den sammenhæng har der i flere år været fokus på udviklingen i såkaldt "atypisk" beskæftigelse. Atypisk beskæftigelse bruges ofte som en samlet betegnelse for andre former for beskæftigelse end én (og kun én) almindelig fuldtids og ikke-tidsbegrænset lønmodtageransættelse. Atypisk beskæftigelse kan således, ud fra ovennævnte afgrænsning, både rumme deltidsansættelse og tidsbegrænsede ansættelser og det at drive selvstændig virksomhed. Men atypisk beskæftigelse kan også være beskæftigelse sammensat af fx en almindelig fuldtidsbeskæftigelse og en deltidsbeskæftigelse, kombinationen af selvstændig virksomhed og lønmodtagerbeskæftigelse eller andre typer af kombinationer.

Det er vigtigt for IDA at være opmærksom på, om medlemmerne går væk fra det "typiske" som stadig er en almindelig (ikke tidsbegrænset og fuldtid) lønmodtageransættelse og begynder at sammensætte deres arbejdsliv på nye måder. Udviklingen kan rumme en række nye, og muligvis meget grundlæggende forandringer for medlemmerne. Det kan fx dreje sig om hvorvidt myndigheder (fx SKAT og a-kasse) opfatter dem som ansatte eller som selvstændige, og det kan dreje sig om hvilke rettigheder og pligter de har, som enten ansat eller som selvstændig.

Et særligt element i diskussionen af atypisk beskæftigelse er fremkomsten af en række digitale platforme, der ofte betegnes som fundamentet for "platform-økonomien". I denne sammenhæng er det platforme der har fokus på formidling af job/opgaver mellem personer og virksomheder, som fx Upwork og Right People.

IDA har på denne baggrund igangsat et samlet analysearbejde dels for at afdække omfanget af atypisk beskæftigelse dels for at belyse motivation og holdning til eventuel atypisk beskæftigelse. I denne analyse er der fokus på at afdække omfanget af forskellige typer af atypisk beskæftigelse blandt IDAs medlemmer, medlemmernes motivation mv. og analysen berører også en række andre forhold med relevans for denne diskussion, bl.a. medlemmernes erfaring med de digitale platforme der fungerer som formidlere af opgaver mellem virksomheder og personer.

I denne analyse anvender vi termen **atypisk ansatte** om den gruppe hvis primære tilknytning til arbejdsmarkedet er en lønmodtageransættelse der enten er tidsbegrænset og/eller deltidsansættelse. Vi bruger termen **kombinatorer** om dem der kombinerer deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet (hvad enten det er en ansættelse eller at have egen virksomhed) med anden lønnet beskæftigelse.

IDA har også bedt AE om at belyse andre aspekter ved den atypiske beskæftigelse blandt ingeniører og naturvidenskabelige kandidater. AE fokuserer på alle ingeniører og naturvidenskabelige kandidater (ikke kun IDA-medlemmer) og afdækker omfanget af atypisk beskæftigelse ud fra indkomstdata og vikar-beskæftigelsen. AE analyserne afrapporteres selvstændigt.

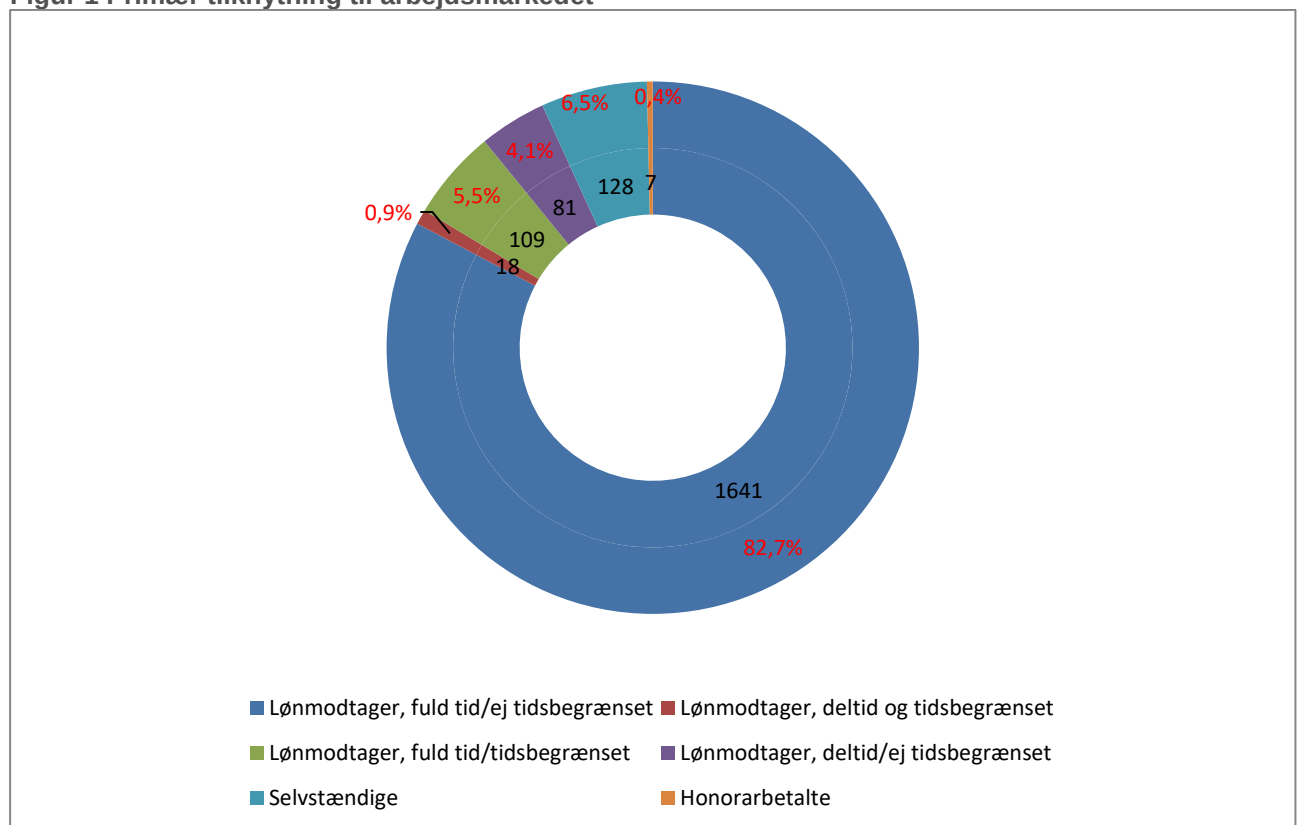
1. Den typiske tilknytning til arbejdsmarkedet

Det er stadig en lønmodtagerbeskæftigelse, der hverken er på deltid eller tidsbegrænset, der er den typiske primære tilknytning til arbejdsmarkedet for IDAs medlemmer. Men der er dog op mod en femtedel der ikke har dette som deres primære tilknytning.

Undersøgelsen tager udgangspunkt i en tilfældig stikprøve blandt knapt 2.000 af IDAs erhvervsaktive medlemmer, og i figur 1 ses den primære tilknytning til arbejdsmarkedet blandt de beskæftigede. Figuren viser, at næsten 83 pct. af medlemmerne er i en sådan "typisk" ansættelse som deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet, mens den næststørste gruppe er de "atypiske" lønmodtagere, der samlet udgør knap 11 pct. Det er lønmodtagere der enten er i deltids og/eller tidsbegrænsede ansættelser.

Endeligt er der de selvstændige (med cvr. nummer), der udgør 6,5 pct. af medlemmerne og en lille gruppe på 0,4 pct. der er honorarbeskæftigede som deres primære tilknytning til arbejdsmarkedet.

Figur 1 Primær tilknytning til arbejdsmarkedet

Kilde: IDA survey.

Ud over medlemmernes primære tilknytning er det i analysen også afdækket i hvilket omfang medlemmerne **kombinerer** deres primære beskæftigelse med anden lønnet beskæftigelse.

Tabellen neden for viser, at 16 pct. har anden lønnet beskæftigelse – så på begge disse to indikatorer er der altså omkring en sjettedel der ikke falder inden for den snævre definition af det typiske.

Tabel 1 Omfang af supplerende lønnet beskæftigelse

Andel der har supplerende lønnet beskæftigelse		
	Antal	Pct.
Ja	324	16,3%
Nej	1.660	83,7%
Alle	1.984	100,0%

Kilde: IDA survey.

Det er stort set alle typer af lønmodtagere og også honorarbetalte og selvstændige der har supplerende lønnet beskæftigelse (med undtagelse af de, der er deltids og tidsbegrænset ansatte) – men andelen der supplerer deres primære beskæftigelse med anden lønnet beskæftigelse er markant højere blandt de selvstændige og de honorarbetalte, jf. tabel 2 neden for. Det skal dog bemærkes at der er stor statistisk usikkerhed i forhold til "honorarbetalte" på grund af det begrænsede antal respondenter (7).

Tabel 2 Andel med supplerende beskæftigelse ift. primær tilknytning til arbejdsmarkedet

	Antal	Pct.
Lønmodtager, fuld tid/ej tidsbegrænset	1.641	15,2%
Lønmodtager, fuld tid/tidsbegrænset	109	15,6%
Lønmodtager, deltid/ej tidsbegrænset	81	14,8%
Lønmodtager, deltid og tidsbegrænset	18	0,0%
Honorarbetalte	7	42,9%
Selvstændige	128	33,6%
Alle	1.984	16,3%

Kilde: IDA survey.

I tabel 3 neden for samles de to dimensioner i beskrivelsen af medlemmernes beskæftigelse: type af primær beskæftigelse og i hvilken grad de kombinerer deres primære beskæftigelse.

Tabel 3 Andel med supplerende beskæftigelse ift. primær tilknytning til arbejdsmarkedet, pct. af alle

	Antal	Har supplerende beskæftigelse	Har ikke supplerende beskæftigelse	Rækken i alt
Lønmodtager, fuldtid og ikke tids -eller projektbegrænset	1641	12,6%	70,2%	82,7%
Lønmodtager, fuldtid, men tids -eller projektbegrænset	109	0,9%	4,6%	5,5%
Lønmodtager, deltid, og ikke tids -eller projektbegrænset	81	0,6%	3,5%	4,1%
Lønmodtager, deltid, og tids -eller projektbegrænset	18	0,0%	0,9%	0,9%
Honorarbetalt.	7	0,2%	0,2%	0,4%
Selvstændig	128	2,2%	4,3%	6,5%
Alle	1984	16,3%	83,7%	100,0%

Kilde: IDA survey

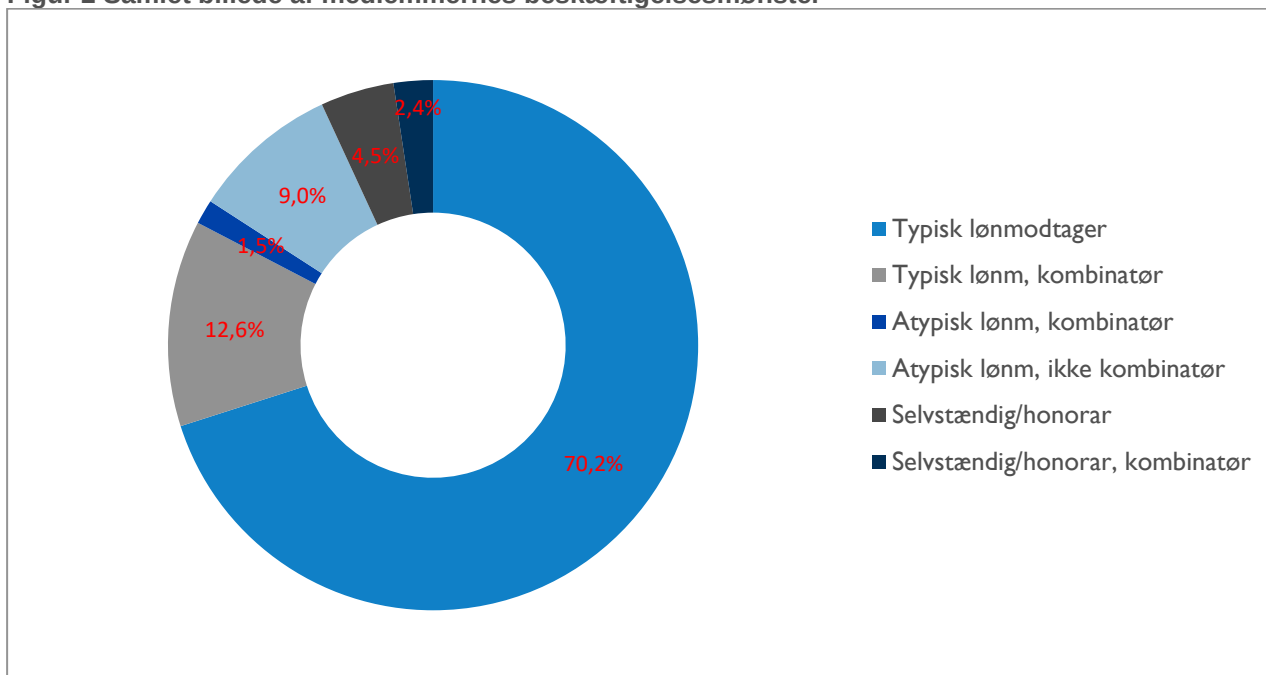
Tabel 3 viser samlet, at **70 pct. af medlemmerne er i en - og kun en – typisk lønmodtager ansættelse**, men de øvrige på forskellig vis kombinerer eller er i atypiske ansættelser eller selvstændige.

I figur 2 neden for er de to dimensioner samlet i færre enheder, og viser at:

- 70 pct. er typiske lønmodtagere,
- 9 pct. er "atypiske" lønmodtagere (der ikke kombinerer)
- 14 pct. kombinerer lønmodtager beskæftigelse (enten typisk eller atypisk) med anden beskæftigelse og endeligt er
- 4,5 pct. selvstændige/honorarbetalte, (der ikke kombinerer).
- 2,4 pct. selvstændige/honorarbetalte, der kombinerer
-

Samlet er det 16,3 pct. kombinerer

Figur 2 Samlet billede af medlemmernes beskæftigelsesmønster

Kilde: IDA survey

Der er en gruppe af medlemmerne der pt. ikke kombinerer, men gerne vil, jf. tabel 4 neden for.

2 pct. angiver at de aktivt forsøger at få supplerende lønnet beskæftigelse og 16 pct. angiver at de gerne vil have supplerende lønnet beskæftigelse, men ikke gør noget aktivt for at få det nu.

Tabel 4. Andel blandt ikke-kombinatorerne der gerne vil kombinere

Vil du gerne have supplerende lønnet beskæftigelse?	Procent
Ja, jeg forsøger aktivt at få supplerende lønnet beskæftigelse.	2
Ja, men gør ikke noget aktivt for at få det nu.	16
Nej, det er jeg ikke interesseret i nu.	75
Ved ikke.	7
Total	100

Kilde: IDA survey.

2. Kombinatørerne

Det er ovenfor beskrevet, at 14 pct. af medlemmerne kombinerer deres primære lønmodtageransættelse med anden lønnet beskæftigelse, og at godt 2 pct. er selvstændige/honorarbetalte kombinatører.

I tabel 5 neden for ses det, at det mest udbredte som lønmodtager er at kombinere med honorarbetalt arbejde (som næsten 9 pct. af lønmodtagerne gør det), mens godt 4 pct. har en selvstændig virksomhed og knap 3 pct. har et egentligt bijob.

Tabel 5 Hvordan kombineres der?

Lønmodtagernes kombination af primær beskæftigelse med anden lønnet beskæftigelse		
	Antal	Pct.
Nej, kombinerer ikke	1.571	85,0%
Ja, med anden ansættelse som lønmodtager, fx et bijob	50	2,7%
Ja, med honorarbetalt arbejde, fx vederlag for afgrænsede opgaver	160	8,7%
Ja, med selvstændig virksomhed (har cvr. nr.).	75	4,1%
Ja, med anden lønnet beskæftigelse.	20	1,1%
I alt	1.849	101,5%

Kilde: IDA survey. Medlemmerne kan kombinere med flere typer af supplerende beskæftigelse, hvorfor summen ikke er 100 pct. og summen af antal ikke er 1.849.

I gennemsnit fylder indkomsterne fra andet end ansættelser ikke ret meget for de der kombinerer deres lønmodtageransættelse med anden beskæftigelse. I gennemsnit er det 94 pct. af årsindkomsten der kommer fra ansættelse og ca. 3 pct. fra honorarer og godt 2 pct. fra selvstændig virksomhed, jf. tabel 6 neden for.

Tabel 6 Kombinatørernes årsindkomst fordelt på kilder

Lønmodtagere der kombinerer – andel af deres årsindkomst der kommer fra:	Pct.
Ansættelser	93,9
Honorarbetalt arbejde	3,2
Selvstændig virksomhed	2,4
Overførselsindkomst	0,2
Andet	0,3
I alt	100

Kilde: IDA survey. Lønmodtagere der kombinerer N=258

Når der ses på de selvstændige og honorarbetale kombinatører, har de i gennemsnit en mere blandet indkomstportefølje, jf. tabel 7 neden for. Her er det også indkomst fra selvstændig virksomhed der dominerer, og i gennemsnit for disse kombinatører to tredjedele af deres indkomst fra selvstændig virksomhed, men de har derudover godt 18 pct. af deres årsindtægt fra ansættelser. De har i gennemsnit også en noget højere andel af deres indtægt fra overførselsindkomster (3,8) ift. lønmodtagerne, der har 0,2 pct. i gennemsnit fra overførselsindkomster.

Tabel 7 Kombinatorernes årsindkomst fordelt på kilder

Selvstændige og honorarbetalte der kombinerer – andel af deres årsindkomst der kommer fra:	Pct.
Ansættelser	18,1
Honorarbetalt arbejde	8,3
Selvstændig virksomhed	67,4
Overførselsindkomst	3,8
Andet	2,4
I alt	100

Kilde: IDA survey. Selvstændige og honorarbetalte der kombinerer. N=41.

Når der ses på antallet af ansættelser blandt lønmodtagerne viser tabel 8, at der er en tendens til, at kombinatorerne i gennemsnit på et år har flere end de der ikke kombinerer. Knap 7 pct. af kombinatorerne har således 3 eller flere ansættelser i løbet af et år, mens det kun er knap 2 af ikke-kombinatorerne der har det.

Tabel 8 Antal ansættelser i året, pct.

Antal ansættelser i året	1	2	3	3+	I alt	Gennemsnit
Lønmodtager, ikke kombinatorer	88,3	9,6	0,4	1,4	100	1,2
Lønmodtager, kombinatorer	74,0	19,3	5,1	1,6	100	1,4

Kilde: IDA survey. N=254 kombinatorer og 1486 ikke-kombinatorer

Det er dog langt hovedparten af kombinatorerne der har haft en ansættelse i de seneste år (74 pct.), men næsten hver femte kombinator har haft 2 ansættelser.

Karakteristika ved kombinatorerne

Kombinatorerne er i gennemsnit lidt ældre end ikke kombinatorerne, når der ses på dem der hhv. er lønmodtagere eller selvstændige i udgangspunktet, jf. tabel 9 neden for. Blandt lønmodtagerne er de ca. 3 år ældre i gennemsnit og ca. 1 år ældre blandt de selvstændige.

Tabel 9. Aldersfordeling, gennemsnitsalder

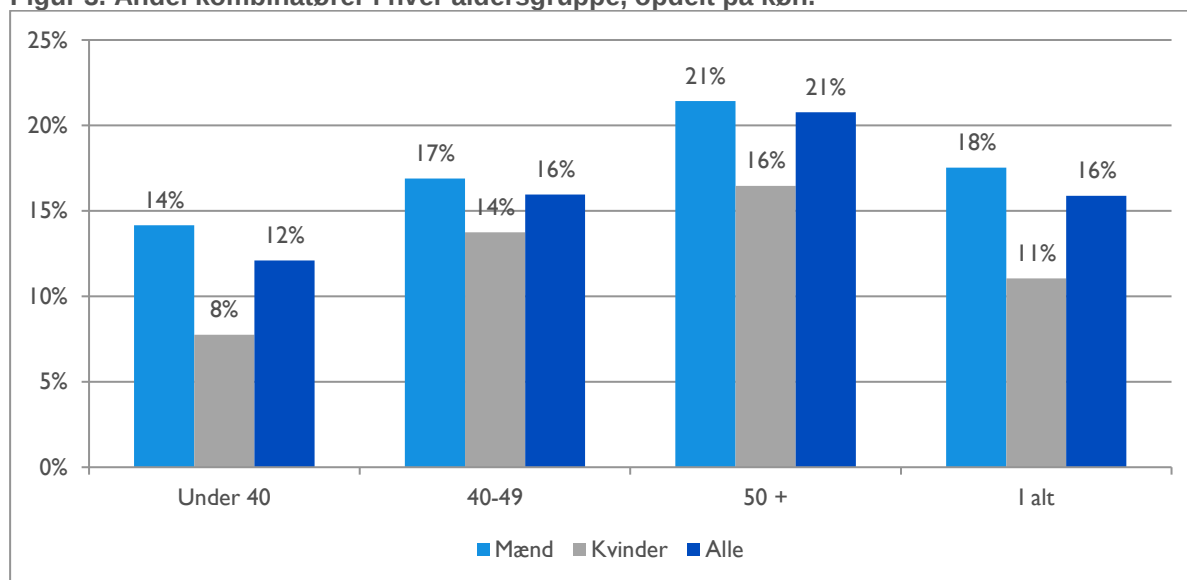
	År
Alle lønmodtagere	42
Lønmodtager, kombinatorer	45
Alle selvstændige	52
Selvstændige, kombinatorer	53

Kilde: IDA survey.

I figur 3 nedenfor ses det videre, at andelen der er kombinatorer, er størst blandt de 50+ årige, hvor 21 pct. er kombinatorer, mens kun 12 pct. af de under 40 årige er kombinatorer.

Figuren viser også, at andelen af kombinatorer er lidt mindre blandt kvinderne (11 pct. kombinerer) end blandt mændene (hvor 18 pct. kombinerer), og at forskellen mellem mænd og kvinder ses i alle aldersgrupperne i figuren.

Figur 3. Andel kombinatorer i hver aldersgruppe, opdelt på køn.

Kilde: IDA survey.

er

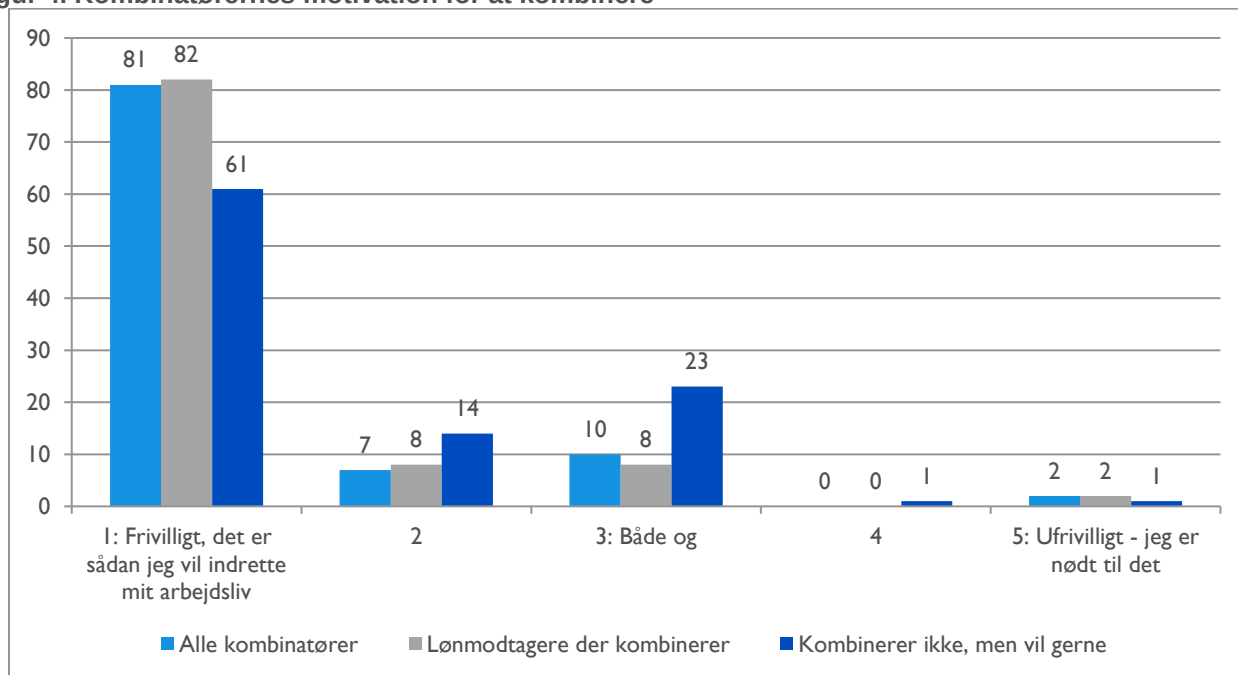
Er det frivilligt eller ufrivilligt at være atypisk?

Et meget centralt spørgsmål i diskussionen om de atypiske og kombinatorerne er, om det er en selvvalgt måde at tilrettelægge sit arbejdsliv, eller om det er en måde at tilrettelægge sit arbejdsliv på, som man kun nødtvunget har valgt, fordi man ikke har kunnet finde det man ønskede.

Analysen viser, at det langt overvejende er frivilligt at være kombinator.

Medlemmerne er blevet spurgt på en skala fra 1-5 om det er (1) frivilligt eller om det er (5) ufrivilligt, jf., figur 4 neden for, og over 80 pct. svarer at det entydigt er frivilligt at de kombinerer.

Figur 4. Kombinatorernes motivation for at kombinere

Kilde: IDA survey. Alle kombinatorer og lønmodtagere der kombinerer.

Figur 4 viser, at 81 pct. af kombinatorerne har svaret at det er "1: frivilligt" og at 88 pct. har svaret 1 eller 2, dvs. overvejende frivilligt. Der er kun 2 pct. der har svaret, at de er kombinatorer "5 ufrivilligt", men 10 pct. har svaret, at det er "både og" (frivilligt og ufrivilligt) at, de er kombinatorer.

Samlet er det således 0,3 pct. af medlemmerne (dvs. 2 pct. af de 16 pct.), der er **ufrivillige kombinatorer**.

At der kun er 2 pct. af kombinatorerne, der er det ufrivilligt, kan måske skyldes, at der aktuelt er en relativ lav ledighed¹ og dermed gode muligheder for at opnå beskæftigelse for medlemmerne.

Når der ses på den gruppe der pt. ikke kombinerer, men gerne vil (jf. tabel 11 neden for) er det i forhold til de aktive kombinatorer flere (23 pct.) der svarer, at det er "både og", men ikke flere der svarer, at det er ufrivilligt (1 pct.). Denne gruppe føler sig således i lidt højere grad end de der faktisk gør det, tvunget ud i at skulle kombinere.

Det ser lidt anderledes ud når der ses på de øvrige atypiske ansatte, de deltids- og tidsbegrænsede ansatte (uanset om de kombinerer eller ej). Her er der noget større andele der ikke har disse former for atypisk beskæftigelse som deres foretrukne, særligt er der få der ønsker de tidsbegrænsede stillinger. Det er således 77 pct. af de der er i tidsbegrænsede stillinger, der ikke ønsker dette, men kun 7 pct. af de der er i deltidsstillinger, der ikke ønsker det.

¹ I september 2016 var ledigheden på 2,3 pct. for ingeniører og 12,6 pct. for naturvidenskabelige kandidater (et tal der er stærkt påvirket af de mange unge medlemmer, den er fx 3,6 pct. for naturvidenskabelige kandidater med 5-9 års kandidatalder).

Medlemmerne er blevet spurgt, om de ønsker hhv. "fuldtidsbeskæftigelse" og "tids-eller projektbegrænset ansættelse", og deres svar på disse spørgsmål er derefter sat i forhold til deres nuværende primære beskæftigelse. Tabel 10 viser således, hvor der ikke er overensstemmelse mellem deres ønske og deres faktiske beskæftigelse

Tabel 10. De øvrige atypiske; deltids- og tidsbegrænset ansættelse

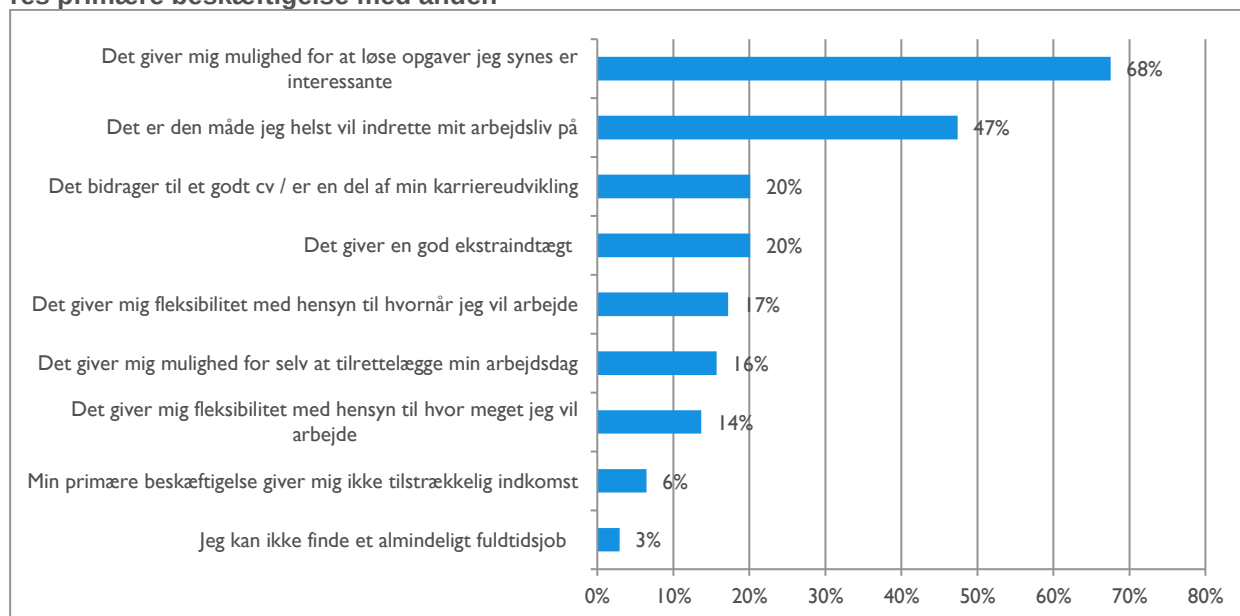
	Antal	Pct.	Pct. der hvor det ikke er deres præference
Lønmodtager, fuld tid/ej tidsbegrænset	1641	82,7	12
Lønmodtager, deltid og tidsbegrænset	18	0,9	44
Lønmodtager, fuld tid/tidsbegrænset	109	5,5	77
Lønmodtager, deltid/ej tidsbegrænset	81	4,1	7

Kilde: IDA survey

Motivation for at kombinere

Figur 5 viser de forhold som kombinatorerne angiver har "stor betydning" for at de kombinerer. Figuren viser, at det langt overvejende er positive tilvalg som "muligheden for at løse interessante opgaver" (68 pct.) og et ønske om at indrette sit arbejdsliv på denne måde (47 pct.), som medlemmerne peger på. Det er relativt få (hhv. 6 og 3 pct.) der angiver, at det har stor betydning for dem, at deres primære job ikke giver tilstrækkelig indkomst eller at de ikke kan finde et almindeligt fuldtidsjob.

Figur 5. Andel af kombinatorerne der angiver, at forholdet har stor betydning for at de kombinere deres primære beskæftigelse med anden

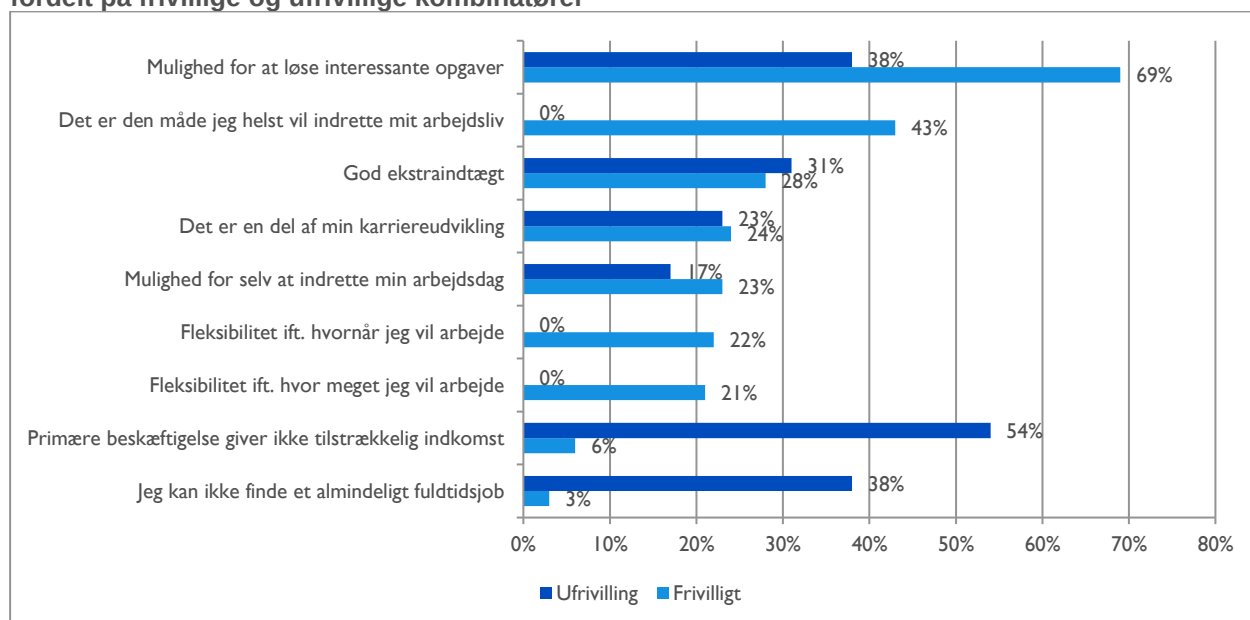
Kilde: IDA survey

Figur 5 viser også, at en femtedel er kombinatorer, fordi de mener at de gavner deres karriere, og der er også en "god ekstraintægt" motiverer en femtedel.

I figur 6 neden for er kombinatorerne opdelt efter deres egen vurdering af, om det er en frivillig eller ufrivillig valg at kombinere (jf. figur 4).

Det ses tydeligt, at de kombinatorer der angiver, at det er ufrivilligt at kombinere, i højere grad end de andre angiver manglen på indtægt og fraværet af et almindeligt job, som forhold der har betydning, for deres valg af at være kombinatorer. Det er 54 pct. af de ufrivillige kombinatorer der har svaret, at de gør det fordi deres *"primære beskæftigelse ikke giver tilstrækkeligt indkomst"*, og 38 pct. har svaret, at det har stor betydning, at de *"ikke kan finde et almindeligt lønmodtagerjob"*.

Figur 6. Andel af kombinatorerne der angiver, at forholdet har stor betydning for at de kombinerer, fordelt på frivillige og ufrivillige kombinatorer

Motiverne for at evt. at påbegynde at kombinere, blandt de der endnu ikke kombinerer, er vist i tabel 11.

Det ses, at det også langt overvejende er ønsket om at lave opgaver medlemmerne finder er interessante der kan motivere dem (55 pct.), men også det karriereudviklende perspektiv er der mange (39 pct.) der fremhæver. Dog er det også "indkomstsikkerhed" der motiverer en del i denne gruppe (26 pct.), hvilket er med til at tegne et billede af, at de der gerne vil, men endnu ikke gør det, har en lidt svagere arbejdsmarkedsposition, end de der allerede er i gang med at kombinere.

Tabel 11. Hvorfor vil de, der ikke kombinerer, godt gøre det?

Motiv:	Pct.
Opgaver jeg finder interessante	55
Nye karrieremuligheder	39
Mulighed for at tjene ekstra penge	38
Indkomstsikkerhed	26
Gode relationer til kolleger	21
Andet	12
Alle	100

Kilde: IDA survey. De der gerne vil, men ikke kombinerer.

Tilfredshed med kombinationerne

Medlemmerne er i relation til beskrivelsen af deres arbejdsliv og eventuel kombination af ansættelser mv. blevet spurgt, om de har den kombination af ansættelser, bijob, selvstændig virksomhed mv. som de foretrækker, jf. tabel 12.

Her viser analysen dels at en meget stor del af både kombinatørerne og ikke-kombinatørerne i meget høj grad og i høj grad er tilfredse med deres kombination (hhv. 70 og 72 pct.), dels at andelen der kun i "ringe grad" eller "slet ikke" er tilfredse er højere hos ikke-kombinatørerne (11 pct.) end hos kombinatørerne (5 pct.).

Tabel 12. Tilfredshed med kombinationen, pct.

I hvor høj grad har du den kombination af ansættelser, bijob, honorar betalt arbejde og selvstændig virksomhed, som du foretrækker?	I meget høj grad/ i høj grad	I nogen grad	I ringe grad/ slet ikke	Ved ikke	Alle
Kombinatører	70	22	5	2	100
Ikke-kombinatører	72	11	11	6	100

Kilde: IDA survey.

Omfanget af beskæftigelsen

Tabel 13 viser medlemmernes tilfredshed med *omfanget* af deres beskæftigelse. Her ses det, at det i højere grad er kombinatørerne end ikke-kombinatørerne der finder, at de har arbejdet for meget, mens det i meget høj grad er blandt de selvstændige, både kombinatører og ikke kombinatører, at der er en gruppe der har manglet beskæftigelse. Det er hver femte af de selvstændige der svarer, at de har manglet beskæftigelse.

Tabel 13. Tilfredshed med beskæftigelsen i året, pct.

Har du inden for de seneste 12 måneder, alt i alt haft beskæftigelse i det omfang du ønsker	Det har været passende	Har manglet beskæftigelse	Har arbejdet for meget	Ved ikke	Alle
Lønmodtagere ikke kombinatører	85	3	11	1	100
Lønmodtagere kombinatører	81	2	17	0	100
Alle lønmodtagere	85	3	11	1	100
Selvstændige, ikke kombinatører	66	19	13	1	100
Selvstændige, kombinatører	60	23	18	0	100
Alle selvstændige	65	20	15	1	100

Kilde: IDA survey.

Neden for ses det, at kombinatørerne i gennemsnit arbejder mere end ikke-kombinatørerne, hvilket måske giver en del af forklaringen på, at det er en større andel af kombinatørerne der synes at de har arbejdet for meget. Blandt lønmodtagerne er det en forskel på 3,2 timer i ugentlig gennemsnitlig arbejdstid, mens det for de selvstændige er en forskel på 2,4 timer pr. uge.

Tabel 14. Gennemsnitlig ugentlig arbejdstid

Samlet ugentlig arbejdstid	Gennemsnitligt antal timer pr uge
Lønmodtagere ikke kombinatører	39,4
Lønmodtagere kombinatører	42,6
Alle lønmodtagere	39,8
Selvstændige, ikke kombinatører	38,5
Selvstændige, kombinatører	40,9
Alle selvstændige	39,7
Alle beskæftigede	39,8
Alle kombinatører	42,3

Kilde: IDA survey.

Usikkerhed i arbejdslivet

Det er endeligt afdækket i hvilken grad medlemmerne oplever usikkerhed i arbejdslivet, fx om de er bekymrede for at blive ledige. I tabel 15 neden for ses det, at det generelt er en lille andel af medlemmerne der er bekymrede for at blive ledige (4,5 pct.) eller som er usikre på om de kan fastholde deres nuværende beskæftigelse på 1 års sigt (6,8 pct.). Tabellen viser også, at kun er meget lille forskel på kombinatørerne og de øvrige i deres vurdering af disse forhold.

Tabel 15. Oplevet usikkerhed i arbejdslivet

<i>Andel der svarer "i meget høj grad" og "i høj grad"</i>	Lønmodtagere	Alle selvstændige	Lønmodtager, kombinatører	Selvst/hono, kombinatører	Alle
Jeg er usikker på, om jeg kan fastholde min nuværende primære beskæftigelse (bliver opsagt, eller min virksomhed lukker mv. på 1 års sigt).	6,8	6,8	5,2	7,5	6,8
Jeg er usikker på, hvor min indkomst på kort sigt (næste ½ år) skal komme fra.	2,3	10,3	2,0	17,5	2,9
Jeg er bekymret for at blive ledig.	4,7	2,6	2,4	5,0	4,5

Kilde: IDA survey.

Det er særligt på spørgsmålet om hvorvidt medlemmerne er usikre på, hvor deres indkomst skal komme fra på et ½ års sigt, at der er forskel på de forskellige typer af medlemmer, jf. tabel 15.

Det er især de selvstændige, hvor 10 pct. oplever det, og i helt særlig grad de selvstændige kombinatører, der oplever denne usikkerhed (17,5 pct.).

3. Erfaring med digitale platforme

I de senere år er der opstået en del digitale platforme som tilbyder mulighed for at komme i kontakt med opdragsgivere/kunder der ønsker bestemte typer af opgaver løst, herunder opgaver der er relevante for personer med en ingeniør- eller naturvidenskabelig faglighed.

Inden for IDAs medlemskreds er de platforme der særligt aktuelle oplistet i tabel 16. Platformene er organiseret på forskellig vis hvad angår typerne af opgaver og hvordan relationen mellem aktørerne organiseres, men de er alle kendetegnet ved, at de kan føre "virksomheder" og "brugere" sammen, og at platformene udgør det fora hvor kontakten etableres.

Medlemmerne er i surveyen blevet spurgt om deres kendskab og erfaringer med et udvalg af disse platforme, og resultatet ses i tabellen neden for.

Tabel 16. I hvilken grad har du kendskab til følgende digitale platforme? (pct.)

	Kender ikke	Kender den	Oprettet profil	Budt på, men ikke løst opgaver	Løst opgaver	I alt
Upwork	98,9	0,9	0,1	0,1	0,1	100,0
Experify	99,7	0,3	0,0	0,1	0,0	100,0
Right people	98,3	1,4	0,3	0,1	0,0	100,0
People per hour	99,1	0,8	0,1	0,1	0,0	100,0
Envato	99,3	0,5	0,1	0,1	0,1	100,0
Toptal	99,6	0,3	0,1	0,1	0,0	100,0
Kaggle	98,7	1,0	0,3	0,1	0,0	100,0

Kilde: IDA survey.

Tabel 16 viser, at kendskabet til disse platforme pt. er meget begrænset blandt IDAs medlemmer.

Det er mellem 0,4 og 1,7 pct. af medlemmerne der kender de forskellige platforme der er nævnt i tabellen, og det er kun to af platformene der er medlemmer der har løst opgaver for,

Platformene er således (endnu) ikke en integreret del af medlemmernes arbejdsmarked og når der ses bredere på medlemmernes erfaringer, viser tabel 17, at det er 2 pct. der er vidende om, at deres arbejdsplads bruger disse platforme. Knap to tredjedele af medlemmerne (62 pct.) svarer at deres virksomhed ikke bruger disse platforme, mens godt hver tredje ikke ved det.

Tabel 17. Bruger din nuværende virksomhed disse platforme til at få løst opgaver?

	Pct.
Ja, jeg er med til at arrangere det.	1
Ja, jeg er ikke selv med i det.	1
Nej.	62
Ved ikke.	36
Alle	100

Kilde: IDA survey.

Medlemmernes begrænsede erfaringer med de digitale platforme synes at spille ind på deres vurdering af de trusler og muligheder de digitale platforme kan rumme, jf. tabel 18.

Tabel 18. Vurdering af muligheder og trusler i forbindelse med de digitale platforme (pct.).

Denne type digitale platforme vil på lidt længere sigt ...	Enig/ meget enig	Hverken eller	Uenig/ meget uenig	Ved ikke	I alt
-betyde at danske ingeniører/scient.er vil få sværere ved at opretholde deres lønniveau	5	9	20	65	100
- give mig en mulighed for at få interessante og velbetalte opgaver, hvis det er det, jeg ønsker	5	11	18	66	100

Kilde: IDA survey.

Det er således næsten to tredjedele af medlemmerne der hverken kan vurdere, om disse platforme rummer en trussel mod danske ingeniørers/scient.ers fremtidige lønniveau eller om de rummer et potentiale i form af en mulighed for at komme til at løse interessante og velbetalte opgaver.

I den udstrækning medlemmerne vurderer disse to forhold, er de overvejende *uenige i* (20 pct.), at denne type platforme på sigt vil gøre det sværere for dem at opretholde deres lønniveau – kun 5 pct. finder dette sandsynligt. Omvendt er de heller ikke overbeviste om, at disse platforme rummer en mulighed for dem – kun 5 pct. tror at det vil give dem en mulighed for at løse interessante og velbetalte opgaver, mens 18 pct. ikke tror på at de vil rumme mulighed for denne udvikling.

Når medlemmerne bliver spurgt om de synes, at IDA skal påtage sig en rolle som formidler af opgaver, så er det halvdelen der svarer "ved ikke", jf. tabel 19.

Dette forekommer at være i naturlig forlængelse af deres manglende kendskab til platformene. I den udstrækning at de vil vurdere in det er noget IDA skal gå ind i, er flertallet *imod* at IDA skal påtage sig sådan en rolle.

Tabel 19. Synes du, at IDA skal påtage sig en rolle som formidler af opgaver, på linje med den rolle som disse platforme har?

	Pct.
Ja	22
Nej	28
Ved ikke	50
I alt	100

Kilde: IDA survey.

Kontakt

Spørgsmål til analysen kan rettes til chefanalytiker Finn Tidemand (33184721, fti@ida.dk) eller chefkonsulent Fin Krogh Jørgensen (33184709, fk@ida.dk).

Metode

Undersøgelsen er baseret på en survey gennemført blandt et repræsentativt udsnit af IDAs privatan-satte, offentligt ansatte og selvstændige medlemmer.

Undersøgelsen er foretaget i september- november 2016.

1.984 personer har deltaget i undersøgelsen, hvilket svarer til 15,4 procent af de i alt 12.862 invite-rede.